

ΤΟ ΜΟΝΟΓΡΑΜΜΑ

Ο ΔΥΣΣΕΑ ΕΛΥΤΗ

Θά πενθώ πάντα -- μ' ακούς; -- γιά σένα,
μόνος, στόν Παράδεισο

I.

Θά γυρίσει αλλού τίς χαρακιές
Τής παλάμης, η Μοίρα, σάν κλειδούχος
Μιά στιγμή θά συγκατατεθεί ο Καιρός

Πώς αλλιώς, αφού αγαπιούνται οι άνθρωποι

Θά παραστήσει ο ουρανός τα σωθικά μας
Και θά χτυπήσει τὸν κόσμο η αθωότητα
Μέ τὸ δριμὺ του μαύρου του θανάτου.

II.

Πενθώ τόν ήλιο και πενθώ τά χρόνια που έρχονται
Χωρίς εμάς και τραγουδώ τ' άλλα πού πέρασαν
Εάν είναι αλήθεια

Μιλημένα τά σώματα και οι βάρκες πού έκρουζαν γλυκά
Οι κιθάρες πού αναβόσβησαν κάτω από τα νερά
Τά "πίστεψέ με" και τα "μή"
Μιά στόν αέρα μιά στή μουσική

Τα δυό μικρά ζώα, τά χέρια μας
Πού γύρευαν ν' ανέβουνε κρυφά τό ένα στό άλλο
Η γλάστρα μέ τό δροσαχί στίς ανοιχτές αυλόπορτες
Και τά κομμάτια οι θάλασσες πού ερχόντουσαν μαζί¹
Πάνω απ' τίς ξερολιθιές, πίσω άπ' τούς φράχτες
Τήν ανεμώνα πού κάθισε στό χέρι σού
Κι έτρεμες τρείς φορές τό μώβ τρείς μέρες πάνω από
τούς καταρράχτες

Εάν αυτά είναι αλήθεια τραγουδώ
Τό ξύλινο δοκάρι και τό τετράγωνο φαντό
Στόν τοίχο μέ τή Γοργόνα μέ τά ξέπλεκα μαλλιά
Τή γάτα πού μάς κοίταξε μέσα στά σκοτεινά

Παιδί μέ τό λιβάνι και μέ τόν κόκκινο σταυρό
Τήν ώρα πού βραδιάζει στών βράχων τό απλησίαστο
Πενθώ τό ρούχο πού άγγιξα και μού ήρθε ο κόσμος.

III.

'Ετσι μιλώ γιά σένα και γιά μένα

Επειδή σ' αγαπώ και στήν αγάπη ξέρω
Νά μπαίνω σάν Πανσέληνος
Από παντού, γιά τό μικρό τό πόδι σου μές στ αχανή
σεντόνια
Νά μαδάω γιασεμιά κι έχω τή δύναμη
Αποκοιμισμένη, νά φυσώ νά σέ πηγαίνω
Μές από φεγγαρά περάσματα και κρυφές τής θάλασσας στο ές
Υπνωτισμένα δέντρα μέ αράχνες πού ασημίζουμε

Ακουστά σ' έχουν τά κύματα
Πώς χαιδεύεις, πώς φιλάς
Πώς λές ψιθυριστά τό "τί" και τό "ξ"
Τριγύρω στό λαιμό στόν όρμο
Πάντα εμείς τό φώς κι η σκιά

Πάντα εσύ τ' αστεράκι και πάντα εγώ τό σκοτεινό πλεούμενο
Πάντα εσύ τό λιμάνι κι εγώ τό φανάρι τό δεξιά
Τό βρεγμένο μουράγιο και η λάμψη επάνω στά κουπιά

Ψηλά στό σπίτι μέ τίς κληματίδες
Τά δετά τριαντάφυλλα, και τό νερό πού κρυώνει
Πάντα εσύ τό πέτρινο άγαλμα και πάντα εγώ η σκιά πού
μεγαλώνει
Τό γερτό παντζούρι εσύ, ο αέρας πού τό ανοίγει εγώ
Επειδή σ' αγαπώ και σ' αγαπώ
Πάντα Εσύ τό νόμισμα και εγώ η λατρεία πού τό
Εξαργυρώνει:

Τόσο η νύχτα, τόσο η βοή στόν άνεμο
Τόσο η στάλα στόν αέρα, τόσο η σιγαλιά
Τριγύρω η θάλασσα η δεσποτική

Καμάρα τ' ουρανού με τ' άστρα
Τόσο η ελάχιστη σου αναπνοή

Πού πιά δέν έχω τίποτε άλλο
Μές στούς τέσσερις τοίχους, τό ταβάνι, τό πάτωμα
Νά φωνάζω από σένα και νά μέ χτυπά η φωνή μου
Νά μυρίζω από σένα και ν' αγριεύουν οι άνθρωποι
Επειδή τό αδοκίμαστο και τό απ'αλλού φερμένο
Δέν τ' αντέχουν οι άνθρωποι κι είναι νωρίς, μ' ακούς
Είναι νωρίς ακόμη μές στόν κόσμο αυτόν αγάπη μου

Να μιλώ γιά σένα και γιά μένα.

IV.

Είναι νωρίς ακόμη μές στόν κόσμο αυτόν, μ' ακούς
Δέν έχουν εξημερωθεί τά τέρατα μ' ακούς

Τό χαμένο μου τό αίμα και τό μυτερό, μ' ακούς
Μαχαίρι

Σάν κριάρι πού τρέχει μές στούς ουρανούς
Και τών ἀστρων τούς κλώνους τσακίζει, μ' ακούς

Είμ' εγώ, μ' ακούς
Σ' αγαπώ, μ' ακούς

Σέ κρατώ και σέ πάω και σού φορώ

Τό λευκό νυφικό τής Οφηλίας, μ' ακούς

Πού μ' αφήνεις, πού πάς και ποιός, μ' ακούς

Σού κρατεί τό χέρι πάνω απ' τούς κατακλυσμούς

Οί πελώριες λιάνες και τών ηφαιιστείων οι λάβες

Θά' ρθει μέρα, μ' ακούς

Νά μάς θάψουν κι οί χιλιάδες ύστερα χρόνοι

Λαμπερά θά μάς κάνουν περώματα, μ' ακούς

Νά γυαλίσει επάνω τούς η απονιά, ν' ακούς

Τών ανθρώπων

Και χιλιάδες κομμάτια νά μάς ρίξει

Στά νερά ένα-- ένα, μ' ακούς

Τά πικρά μου βότσαλα μετρώ, μ' ακούς

Κι είναι ο χρόνος μιά μεγάλη εκκλησία, μ' ακούς

Όπου κάποτε οι φιγούρες Τών Αγίων

βγάζουν δάκρυ αληθινό, μ' ακούς

Οι καμπάνες ανοίγουν αφηλά, μ' ακούς

Ένα πέρασμα βαθύ νά περάσω

Περιμένουν οι ἄγγελοι μέ κεριά και νεκρώσιμους ψαλμούς

Πουθενά δέν πάω, μ' ακους

Ή κανείς ή κι οι δύο μαζί, μ' ακούς

Τό λουλούδι αυτό τής καταιγίδας και μ' ακούς

Τής αγάπης

Μιά γιά πάντα τό κόψαμε

Και δέν γίνεται ν'ανθίσει αλλιώς, μ' ακούς

Σ' άλλη γή, σ' άλλο αστέρι, μ' ακούς

Δέν υπάρχει τό χώμα δέν υπάρχει ο αέρας

Πού αγγίξαμε, ο ίδιος, μ' ακούς

Kai κανείς κηπουρός δέν ευτύχησε σ' άλλους καιρούς

Από τόσον χειμώνα κι από τόσους βοριάδες, μ' ακούς

Νὰ τινάξει λουλούδι, μόνο εμείς, μ' ακούς

Μές στή μέση τής θάλασσας

Από τό μόνο θέλημα τής αγάπης, μ' ακούς

Ανεβάσαμε ολόκληρο νησί, μ' ακούς

Μέ σπηλιές καὶ μέ κάβους κι ανθισμένους γκρεμούς

Άκου, άκου

Ποιός μιλεί στά νερά καὶ ποιός κλαίει -- ακούς;

Είμ' εγώ πού φωνάζω κι είμ' εγώ πού κλαίω, μ' ακούς

Σ' αγαπώ, σ' αγαπώ, μ' ακούς.

V.

Γιά σένα έχω μιλήσει σέ καιρούς παλιούς
Μέ σοφές παραμάνες και μ' αντάρτες απόμαχους
Από τί νά' vai πού έχεις τή θλίψη του αγριμιού
Τήν ανταύγεια στό μέτωπο του νερού του τρεμάμενου
Και γιατί, λέει, νά μέλει κοντά σου νά' ρθω
Πού δέν θέλω αγάπη αλλά θέλω τόν άνεμο
Αλλά θέλω της ξέσκεπης όρθιας θάλασσας τόν καλπασμό

Και γιά σένα κανείς δέν είχε ακούσει
Γιά σένα ούτε τό δίκταμο ούτε τό μανιτάρι
Στά μέρη τ' αψηλά της Κρήτης τίποτα
Γιά σένα μόνο δέχτηκε ο Θεός νά μου οδηγεί τό χέρι

Πιό δω, πιό κεί, προσεχτικά σ' όλα τό γύρο
Του γιαλού του προσώπου, τούς κόλπους, τά μαλλιά
Στό λόφο κυματίζοντας αριστερά

Τό σώμα σου στή στάση του πεύκου του μοναχικού
Μάτια της περηφάνειας και του διάφανου
Βυθού, μέσα στό σπίτι μέ τό σκρίνιο τό παλιό
Τίς κίτρινες νταντέλες και τό κυπαρισσόξυλο
Μόνος νά περιμένω που θά πρωτοφανείς
Ψηλά στό δώμα ή πίσω στίς πλάκες της αυλής
Μέ τ' άλογο του Αγίου και τό αυγό της Ανάστασης

Σάν από μιά τοιχογραφία καταστραμμένη
Μεγάλη όσο σέ θέλησε η μικρή ζωή
Νά χωράς στό κεράκι τή στεντόρεια λάμψη τήν ηφαιστειακή

Πού κανείς νά μήν έχει δεί και ακούσει
Τίποτα μές στίς ερημιές τά ερειπωμένα σπίτια
Ούτε ο θαμμένος πρόγονος άκρη άκρη στόν αυλόγυρο
Γιά σένα, ούτε η γερόντισσα ν' όλα της τά βοτάνια

Γιά σένα μόνο εγώ, μπορεί, και η μουσική
Πού διώχνω μέσα μου αλλ' αυτή γυρίζει δυνατότερη
Γιά σένα τό ασχημάτιστο στήθος των δώδεκα χρονώ
Τό στραμμένο στό μέλλον με τόν κρατήρα κόκκινο
Γιά σένα σάν καρφίτσα η μυρωδιά η πικρή
Πού βρίσκει μές στό σώμα και πού τρυπάει τή θύμηση
Και νά τό χώμα, νά τά περιστέρια, νά η αρχαία μας γή.

VI.

'Εχω δει πολλά και η γή μές απ' τό νού μου φαίνεται ωραιότερη
Ωραιότερη μές στούς χρυσούς ατμούς
Η πέτρα η κοφτερή, ωραιότερα
Τά μπλάβα των ισθμών και οι στέγες μές στά κύματα
Ωραιότερες οι αχτίδες όπου δίχως να πατείς περνάς
Αήττητη όπως η Θεά της Σαμοθράκης πάνω από τά βουνά
τής θάλασσας

'Ετσι σ' έχω κοιτάξει πού μου αρκεί
Νά'χει ο χρόνος όλος αθωωθεί
Μές στό αυλάκι που τό πέρασμα σου αφήνει
Σάν δελφίνι πρωτόπειρο ν' ακολουθεί

Kai νά παιζει μέ τ'άσπρο και τό κυανό η ψυχή μου!

Νίκη, νίκη όπου έχω νικηθεί
Πρίν από τήν αγάπη και μαζί¹
Γιά τή ρολογιά και τό γκιούλ-μπιρσίμι
Πήγαινε, πήγαινε και ας έχω εγώ χαθεί

Μόνος και άς είναι ο ήλιος που κρατείς ένα παιδί
νεογέννητο
Μόνος, και ας είμ' εγώ η πατρίδα που πενθεί
Ας είναι ο λόγος που έστειλα νά σου κρατεί δαφνόφυλλο
Μόνος, ο αέρας δυνατός και μόνος τ' ολοστρόγγυλο
Βότσαλο στό βλεφάρισμα του σκοτεινού βυθού
Ο ψαράς που ανέβασε κι έριξε πάλι πίσω στούς καιρούς τόν
Παράδεισο!

VII.

Στόν Παράδεισο ἔχω σημαδέψει ἑνα νησί¹
Απαράλλαχτο εσύ κι ἑνα σπίτι στή θάλασσα

Μέ κρεβάτι μεγάλο και πόρτα μικρή
Ἐχω ρίξει μές στ' ἀπατα μιάν ηχώ
Νὰ κοιτάζομαι κάθε πρωὶ που ξυπνώ

Νὰ σὲ βλέπω μισή να περνάς στό νερό
και μισή να σε κλαίω μές στόν Παράδειο.